

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستباف و احیاء و بهره برداری از اماکن تاریخی و فرهنگی

بنایهای آماده واگذاری استان چهارمحال و بختیاری

قلعه اسفندیار خان

فرخ شهر، شهری در بخش مرکزی شهرستان فرخ شهر در استان چهارمحال و بختیاری ایران است. این شهر، مرکز شهرستان فرخ شهر است.

نام قدیم این شهر قهفرخ بوده است که در سال ۱۳۴۹ به درخواست اهالی و خواست شهرداری شهر به فرخ شهر تغییر نام داد، این شهر ۳۲ هزار نفر جمعیت دارد.

آب و هوای این منطقه کاملاً کوهستانی است و دارای زمستان‌های بسیار سرد و تابستان‌های معتدل است. در تنگ صیاد فرخ شهر حیوانات وحشی وجود دارد که می‌توان به پلنگ، گرگ و کفتار اشاره کرد که تعداد آن دقیقاً مشخص نیست.

سایت پلان و موقعیت قرار گیری

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره برداری
از اماکن تاریخی و فرهنگی

استان: چهارمحال و بختیاری

شهر: فرخ شهر

شماره ثبت آثار ملی: ۱۲۴۱۱

مالکیت: میراث فرهنگی

عرصه: ۲۲۰۰ هزار متر مربع

اعیان: ۱۷۴۰ هزار متر مربع

نشانی: شهرستان فرخ شهر - شهر فرخ شهر

دوره تاریخی: دوره قاجار

مصوبه واگذاری: بخشنامه ۱۴۰۲۲۱۰۰ / ۲۵۸۶۰

مورخ ۱۴۰۲ / ۱۲ / ۲۰

نقشه پهنه بندی، تاسیسات شهری و توضیحات همجواری ها

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره برداری
از اماکن تاریخی و فرهنگی

نقشه زون بندی منطقه

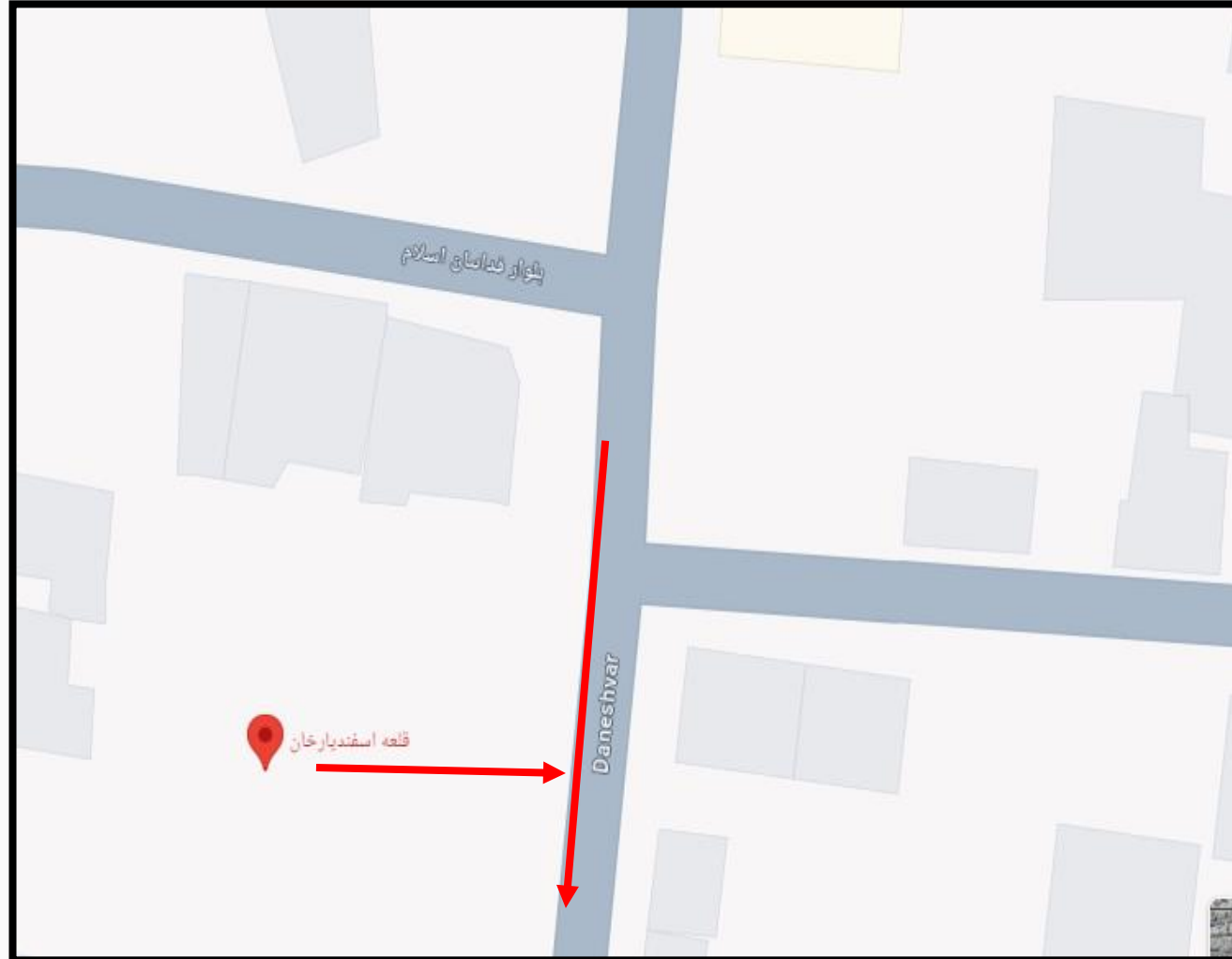
زون بندی ها:

زون ۱: مسکونی

زون ۲:

زون ۳:

نقشه دسترسی ها، درجه بندی نوع معابر و ارتباطات

دسترسى های اطراف بنا: نوع معابر و درجه بندی دسترسى ها:

دسترسى های درجه ۱ خیابان
دانشور

دسترسى های درجه ۲

مطالعات شناخت

شهر فرخشهر در ابتدا پایتخت تابستانی و بعدها برای همیشه محل اسکان خوانین بختیاری از جمله اسفندیارخان پدر (ثریا اسفندیاری همسر محمد رضا شاه) بود که از خوانین ایلخانی هفت لنگ بوده است. اسفندیار خان صمصام السلطنه - سردار اسعد ، پسر بزرگ حسینقلی خان ایلخانی است .

قلعه فرخشهر حدوداً در سال (۱۲۳۰ هجری شمسی) به دستور صمصام السلطنه اسفندیارخان، در فرخشهر ساخته شده است.

سردار صمصام السلطنه و اطرافیانش نزدیک به پنجاه سال در این قلعه زیبا سکونت داشته اند. در سال (۱۲۷۵ هجری شمسی) طایفه (توکلیها) که از طبقه اشراف آن زمان بوده اند این قلعه را خریداری نموده و به مدت چهل سال در آن سکونت داشته اند.

در سال (۱۳۰۸ هجری شمسی) خانواده (طاهریان) که آنان نیز جزو اشراف بودند این قلعه را از توکلیها خریداری نموده و تا سال (۱۳۸۴ . ه ش) مالکیت قلعه را عهده دار بوده اند . سپس اداره میراث فرهنگی استان چهارمحال و بختیاری این قلعه را از مالکین خریداری نموده است.

مطالعات معماری بنا

مشخصات بنا

مجموعه تاریخی قلعه فرخشهر مذکور ۱۵ هزار متر مربع مساحت داشته است که کاربریهای متعددی را در خود جای داده بوده است. این کاربریها شامل بخش های حاکم نشین، اصطبل، حمام، بهاره بند، باغ بوده است.

قلعه فرخشهر در چهار گوشه خود دارای چهار برج می باشد. شکل برجهای این قلعه با برجهای متعارف قلعه های دیگر متفاوت است، به این صورت که پلان برجها بر خلاف برجهای دیگر که مدور هستند بصورت چهارگوش می باشند و هیچ بیرون زدگی از بنا ندارند.

بخش حاکم نشین: این قسمت از بنا تنها بخشی است که از مجموعه تاریخی قلعه فرخشهر تا به امروز باقی مانده است. البته این بخش نیز بصورت نیمه مخروبه بوده که مرمت شده است. و مهمترین و اصل ترین بخش مجموعه تاریخی قلعه فرخشهر بوده است.

بخش حاکم نشین از دو قسمت مجزا تشکیل شده که هر دو توسط یک سردر ورودی و هشتی با فضای بیرون قلعه در ارتباط بوده اند.

این دو قسمت عبارتند از ساختمانی که تا به امروز باقی مانده و در حال حاضر به قلعه فرخشهر شهرت دارد و دیگری خانه منظم بختیاری است که در پشت فضاهای ضلع جنوبی قسمت یاد شده قرار دارد. لازم به ذکر است که از خانه منظم بختیاری چند اتاق به همراه ایوان مقابل آنها در ضلع غربی باقی مانده است و بقیه قسمت ها تخریب شده و چندین واحد مسکونی احداث شده است.

برای دسترسی به فضای داخل قلعه ابتدا باید از سردر بسیار زیبایی آن که در ضلع جنوب شرق قلعه واقع است و یکی از برج های قلعه نیز بشمار می آید عبور کرده سپس وارد هشتی، و از طریق دالان وارد حیاط شد. این قلعه دارای یک حیاط مرکزی با ابعاد (22 در 33 متر) می باشد.

مشخصات بنا

در چهار طرف اطراف حیاط ، اتاقه ا و فضاها جانبی آن بنا شده اند . طبق شواهد موجود بناهایی هر ضلع حیاط ، يك مجتمع مسکونی مستقل را تشکیل می دهند . سه فضا در بین ساکنین بطور مشترك مورد استفاده قرار می گرفته که عبارتند از ، مطبخ که در ضلع شمال شرقی مجموعه ، انبار غله که در ضلع شمال غربی قرار دارد و درون آن مخازنی از جنس گل بوده که اصطلاحاً به آنها (تاپو) می گفتند و درون آنها غلات را است. انبار می کردند، اصطبل چهارپایان که بطور کامل تخریب شده و بجای آن منازل مسکونی احداث شده است.

مجموعه تاریخی قلعه فرخ شهر دارای حمامی بوده در حال حاضر اثری از حمام بر جای نمانده و از آن تنها زمین بایری به چشم می خورد .

بهاره بند و محل اسکان خدمه : قسمت شمال غرب مجموعه تاریخی قلعه فرخ شهر به فضایی بهاره بند اختصاص داشته است . از فضایی یاد شده اثری بر جای نمانده و در ادوار مختلف به قطعات مسکونی مستقل تبدیل شده است.

عکس های تکمیلی

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره برداری
از اماکن تاریخی و فرهنگی

وزارت
میراث فرهنگی
گردشگری و صنایع دستی

عکس های مربوط به بنا

